

**ศึกษาความสามารถในการโต้วาทิด้วยการเรียนออนไลน์ร่วมกับการจัดการเรียน
การสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาชั้นปีที่ 1
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี**
**THE STUDY OF STUDENTS' DEBATING ABILITY THROUGH AN ONLINE
CLASS WITH INSTRUCTION EMPHASIZING LEARNING PROCESS FOR
FIRST YEAR STUDENTS, UDON THANI RAJABHAT UNIVERSITY**

วนิดา พรหมเขต*
Wanida PromKhet*

สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
Department of Thai, Faculty of Humanities and Social Sciences, Udon Thani Rajabhat University

Received: 9 July 2021

Accepted: 25 March 2022

บทคัดย่อ

ในสถานการณ์แพร่ระบาดของโควิด-19 ทำให้การจัดการเรียนการสอนโต้วาทิที่มีการเปลี่ยนแปลงจากการเรียนในชั้นเรียนเป็นการเรียนออนไลน์ รูปแบบการเรียนที่แตกต่างนี้จึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจว่าผลที่ได้จะเป็นเช่นไร ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการโต้วาทิ และความคิดเห็นในการเรียนโต้วาทิด้วยการเรียนออนไลน์ร่วมกับการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการส่งสารอย่างมีประสิทธิภาพ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1 ห้องเรียน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แบบประเมินความสามารถในการโต้วาทิ และ 2) แบบสอบถามความคิดเห็นในการเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐานหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิจัยพบว่า

* ผู้ประสานงาน: วนิดา พรหมเขต
อีเมล: wanida.pr@udru.ac.th

1. นักศึกษามีความสามารถในการโต้วาทีคิดเป็นร้อยละ 80.65 อยู่ในระดับดีมาก สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่กำหนด

2. นักศึกษามีความคิดเห็นในการเรียนโต้วาทีแบบออนไลน์ร่วมกับการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองจากการตอบแบบสอบถาม มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.14 อยู่ในระดับดี

คำสำคัญ: การโต้วาที, การเรียนออนไลน์, การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง

Abstract

The situation of coronavirus pandemic has generated changes in the debating teaching-learning process from the traditional way into the online class. The different way of teaching and learning, therefore, is challenging that what is the result going to be like. The current study aimed to examine the ability and attitude toward online debate instruction emphasizing learning process for first year Udon Thani Rajabhat University students of Education Faculty who were majoring in Thai. The samples enrolled in Effective Information Sending in semester 2/2020. Samples were 30 students from 1 section obtained by cluster random sampling method. Research tools included 1) a debate ability assessment form, and 2) an attitude toward learning questionnaire. The data were analyzed by using basic statistics for percentage, mean and standard deviation. The results showed that

1. Students' debate ability average score was 80.65 percents. It was at a very good level, and the score was higher than the set criteria of 70 percents.

2. Students' attitude toward online debate instruction emphasizing learning process from the questionnaire responses was with a total mean of 4.14, at a good level.

Keywords: Debate, Online Class, Instruction Emphasizing Learning Process

บทนำ

ปีพ.ศ.2563 ทั่วโลกพบการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนรวมถึงการจัดการศึกษาที่ต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบให้เหมาะสมกับสถานการณ์ กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (อว.) มีประกาศเรื่องมาตรการและการเฝ้าระวังการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด-19 ให้สถาบันอุดมศึกษาได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนจากแบบปกติเป็นแบบออนไลน์ แต่เมื่อสถานการณ์ดีขึ้นจึงมีประกาศในฉบับที่ 7 ลงวันที่ 12 สิงหาคม 2563 ผ่อนคลายการเฝ้าระวังให้สามารถจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนได้ ดังนั้นรายวิชาการส่งสารอย่างมีประสิทธิภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ที่เปิดสอนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 สำหรับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย จึงจัดการเรียนการสอนใน ชั้นเรียน กระทั่งในเดือนธันวาคม พ.ศ.2563 พบการระบาดระลอกใหม่การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนจึงต้องเปลี่ยนรูปแบบเป็นเรียนออนไลน์ทั้งหมด

ในช่วงเวลาของการเรียนออนไลน์นี้ผู้วิจัยได้จัดการเรียนการสอนเรื่องไวยาติซึ่งเป็นหัวข้อสำคัญเพราะเป็นการพูดที่นิยมเพื่อการถ่ายทอดความรู้ ความคิด เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับผู้ฟังในการเลือกที่จะเชื่อหรือปฏิบัติตาม พร้อมทั้งโต้แย้งความคิดจากฝ่ายตรงข้าม ด้วยวาทศิลป์อันคมคาย ดึงดูดความสนใจของผู้ฟัง (Debate) การไวยาติที่น่าสนใจของผู้พูดต้องสังเคราะห์และวิเคราะห์ข้อมูล (Shaw, 2012) มีปฏิภาณไหวพริบที่เฉียบคม ตลอดจนข้อมูลที่ถูกต้องสมบูรณ์ (วิรัช ลภีรัตนกุล, 2543) มีเหตุผลน่าเชื่อถือ และมีหลักฐานอ้างอิง (กฤษณสิทธิ์ ไวกะหวณิช, 2550) การไวยาติจึงเป็นการพูดที่มีคุณค่าเพราะให้ประโยชน์ทั้งผู้พูดในฐานะที่ต้องเป็นผู้ศึกษาค้นคว้า คิดวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูล และพูดถ่ายทอดทำให้มีภาพลักษณ์ที่ฉลาดเฉียบคม ส่วนผู้ฟังก็จะได้รับข้อมูลที่ผ่านการคัดสรรความน่าเชื่อถือ ได้คิดพิจารณา รวมถึงได้รับอารมณ์สในการฟังไปพร้อมๆ กัน

ด้วยความสำคัญข้างต้นหัวข้อการไวยาติจึงเป็นหนึ่งในหัวข้อการพูดที่นักศึกษาได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติเพื่อพัฒนาความสามารถและเตรียมตัวสู่การเป็นครูสอนภาษาไทยในอนาคต โดยปกติการจัดการเรียนการสอนจะเกิดขึ้นในชั้นเรียน เริ่มจากอาจารย์ให้ความรู้ความเข้าใจ แล้วแบ่งกลุ่มนักศึกษาฝึกปฏิบัติ ตั้งญัตติ แบ่งหน้าที่ภายในกลุ่มเป็นฝ่ายเสนอและฝ่ายค้าน มีหัวหน้าฝ่ายและผู้สนับสนุน มอบหมายให้นักศึกษาศึกษาค้นคว้านอกเวลาเรียนเพื่อเตรียมการไวยาติ โดยมีอาจารย์ให้คำแนะนำ แล้วจึงนัดหมายการไวยาติ ซึ่งเป็นการสื่อสาร

แบบเผชิญหน้า (Face to face communication) ในการรวมกลุ่มกันได้ว่าที่เช่นนี้ทำให้ผู้ได้ว่าที่สามารถปรึกษากันภายในกลุ่ม ผู้ฟังเห็นบรรยากาศในการได้ว่าที่และสามารถเป็นส่วนหนึ่งในการแสดงความรู้สึกชื่นชอบ เช่น ประมื่อ หัวเราะชอบใจ และโหวตให้คะแนน จึงเป็นที่น่าสนใจว่าหากเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนมาเป็นออนไลน์แล้วจะมีผลเป็นเช่นไร

จากการศึกษาพบว่า การเรียนออนไลน์ คือ การถ่ายทอดเนื้อหาผ่านทางอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ อาทิ คอมพิวเตอร์ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต อินทราเน็ต หรือทางสัญญาณโทรทัศน์ หรือสัญญาณดาวเทียมก็ได้ (ถนอมพร เลาหจรัสแสง, 2544) ผู้วิจัยได้เลือกใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นตัวเชื่อมในการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร เนื้อหา รวมถึงการฝึกปฏิบัติโดยใช้โปรแกรม Google Meet ซึ่งเป็นโปรแกรมให้บริการโดย Google ที่สามารถจัดการประชุมออนไลน์ที่รองรับผู้เข้าร่วมจำนวนมากเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษาในชั้นเรียน รวมถึงใช้โปรแกรม Google Classroom ที่เป็นโปรแกรมผสมรวม Google เอกสาร ไดรฟ์ และ Gmail ในการจัดการเรียนเรื่องการได้ว่าที่ ด้วยเป็นโปรแกรมที่มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานีจัดเตรียมไว้เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์และนักศึกษาไว้แล้ว

ด้านวิธีการผู้สอนใช้การบรรยายความรู้ ร่วมกับการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Instruction Emphasizing Learning Process) (ทีศนา แฉมมณี, 2548) เพราะเป็นกระบวนการที่จะส่งเสริมความสามารถในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ให้ความรู้ความเข้าใจที่เพียงพอต่อการพุดนำเสนอในที่สาธารณะซึ่งมีความสำคัญต่อการทำหน้าที่ได้ว่าที่อย่างยิ่ง

เพื่อศึกษาความสามารถในการได้ว่าที่ และความคิดเห็นต่อการเรียนได้ว่าที่ด้วยการเรียนออนไลน์ร่วมกับการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ผู้วิจัยจึงได้ใช้แบบประเมินความสามารถในการได้ว่าที่ และแบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อศึกษาผลที่เกิดขึ้น อันจะนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เปรียบเทียบความสามารถในการได้ว่าที่ของนักศึกษาหลังการเรียนออนไลน์ร่วมกับการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองกับเกณฑ์ที่ตั้ง

2. ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาในการเรียนได้วาทิแบบออนไลน์ร่วมกับการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง

สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษามีความสามารถในการได้วาทิหลังการเรียนเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินร้อยละ 70 อยู่ในระดับดี
2. นักศึกษามีความคิดเห็นในการเรียนได้วาทิแบบออนไลน์ร่วมกับการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง อยู่ในระดับดี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ดำเนินการตามแบบแผนการทดลองแบบหนึ่งกลุ่มทดลองวัดเฉพาะหลังเรียน (One-Group Posttest Only Design) (มาเรียม นิลพันธุ์, 2553) รายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ที่ลงทะเบียนเรียนวิชา TH03103 การส่งสารอย่างมีประสิทธิภาพ ในภาคการศึกษาที่ 2/2563 หมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 2 รวมจำนวน 60 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย หมู่ที่ 1 จำนวน 30 คน โดยผู้วิจัยใช้การสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 แผน แผนละ 4 ชั่วโมง รวมเวลา 16 ชั่วโมง เนื้อหาเรื่องคือ การได้วาทิ จัดการเรียนการสอนออนไลน์โดยใช้โปรแกรม Google Meet และ Google Classroom ร่วมกับการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยปรับจากตัวบ่งชี้ 6 ข้อ (ทศนา แหมมณี, 2548) แผนการจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 หลังจากนั้นนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 1 ห้องเรียน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น สามารถนำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้เป็นตารางดังนี้

ตารางที่ 1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-4

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เรียนรู้หลักการ

ปรับจาก	1) ผู้เรียนเลือกหัวข้อตามความสนใจ
ตัวบ่งชี้ที่	2) ผู้สอนจัดเตรียมเนื้อหาและกิจกรรมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง
1-3	3) ผู้สอนมีการพูดคุยกับผู้เรียนเกี่ยวกับการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง โดยให้คำแนะนำหรือให้ความรู้เกี่ยวกับหัวข้อ เนื้อหา วิธีการ และสื่อการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเลือก
การจัด การเรียนรู้ แผนที่ 1	ผู้สอนบรรยายในหัวข้อ ความหมายของการได้วาที, จุดมุ่งหมายการได้วาที, องค์ประกอบการได้วาที, การพิจารณาตัดสินการได้วาที และข้อเสนอแนะในการได้วาที ประกอบการใช้ PowerPoint แล้วให้ชมวิดีโอตัวอย่างการได้วาทีจาก Youtube โดยตั้งประเด็นให้นักศึกษาสังเกตเรียนรู้ร่วมกันเพื่อความเข้าใจ หลังจากนั้นจึงมอบหมายให้แบ่งกลุ่ม 4 กลุ่ม สมาชิกกลุ่มละ 6 หรือ 8 คน โดยภายในกลุ่มทำหน้าที่เป็น ฝ่ายเสนอและฝ่ายค้านประกอบด้วย หัวหน้าฝ่ายละ 1 คน และสมาชิกฝ่ายละ 2-3 คน (ส่วนประธานการได้วาทียุติติละ 1 คน มาจากความสมัครใจของเพื่อนในกลุ่มอื่น) นักศึกษาเสนอยุติติดังนี้ ยุติติที่ 1 ชุดไปรเวทแจ่วสุดดีกว่า ชุดนักเรียน ยุติติที่ 2 หนังสือดีมีความรู้ดีกว่านั่งดูอินเทอร์เน็ต ยุติติที่ 3 เรียนในห้องได้ใจเรียนออนไลน์ได้แอบหลับ และยุติติที่ 4 ชีวิตในเมืองหรือจะสู้ชีวิตคนในชนบทเมื่อได้ยุติติแล้วมอบหมายให้นักศึกษาศึกษาค้นคว้าข้อมูลภายใต้ยุติติและหน้าที่รับผิดชอบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง เตรียมการได้วาที

ปรับจากตัว	4) ผู้เรียนมีการดำเนินการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง
บ่งชี้ที่ 4-5	5) ผู้สอนมีการพบปะพูดคุยกับผู้เรียนเป็นระยะ มีการนำเสนอผลงานการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเองมาพูดคุยอภิปรายในแ่งมุมต่างๆ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจและความถูกต้องของข้อความรู้ มีการชี้แนะสิ่งที่ผิดพลาด กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการใฝ่รู้ใฝ่เรียน

ตารางที่ 1 แผนการจัดการเรียนรู้แผนที่ 1-4 (ต่อ)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง เตรียมการไต่वाที่ (ต่อ)

การจัด การเรียนรู้ แผนที่ 2	ผู้สอนและนักศึกษาทบทวนความรู้ และให้ตัวแทนนักศึกษابอกญัตติและ แนะนำสมาชิกพร้อมหน้าที่ เมื่อแนะนำครบทุกกลุ่มแล้วเข้าพบอาจารย์เป็นรายกลุ่ม ตามญัตติ โดยเริ่มจาก 1) ประธาน 2) ฝ่ายเสนอ และ 3) ฝ่ายค้าน การพบอาจารย์ นอกจากแยกตามญัตติแล้วก็แยกตามหน้าที่เพื่อป้องกันไม่ให้ฝ่ายตรงข้ามรู้ข้อมูล (นักศึกษาที่ไม่เกี่ยวข้องจึงต้องรอเรียกตัว) ในระหว่างการพบนักศึกษานำเสนอ ผลการศึกษาค้นคว้า ผู้สอนพิจารณาให้ข้อเสนอแนะแนวทางว่าข้อมูลที่นักศึกษา เตรียมมามีครบถ้วนรอบด้าน และน่าเชื่อถือไม่ ควรศึกษาประเด็นใดจากแหล่งใด เพิ่มเติม
-----------------------------------	---

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 และ 4 เรื่อง ไต่वाที่

ปรับจาก ตัวบ่งชี้ที่ 6	6) ผู้สอนมีการวัดและประเมินผลการเรียนการเรียน
---------------------------	---

การจัดการ เรียนรู้แผนที่ 3 และ 4	นักศึกษาดำเนินการไต่वाที่วันละ 2 ญัตติ ก่อนเริ่มการไต่वाที่ผู้สอนแนะนำลำดับ การไต่वाที่ การตัดสินการไต่वाที่ ทบทวนมารยาทและการแสดงความคิดเห็น โดยให้ นักศึกษาที่เข้าฟังสามารถแสดงความรู้สึกล่วงทางช่องข้อความและสามารถเปิดกล้อง เพื่อแสดงอาการชื่นชมให้กำลังใจได้ ผู้สอนกำหนดคนจับเวลาและให้สัญญาณจาก อุปกรณ์ที่นักศึกษาหาได้และมีความเหมาะสม เช่น สั่นกระดิ่ง หรือตีเกราะ เป็นต้น แล้วจึงเริ่มการไต่वाที่โดยประธานกล่าวเปิดการไต่वाที่ ประกาศญัตติ แนะนำ กรรมการ และผู้ไต่वाที่ แล้วเชิญให้มีการไต่वाที่ตามลำดับ หลังจากจบการไต่वाที่แล้ว ผู้สอนและนักศึกษาร่วมแสดงความคิดเห็นในการไต่वाที่ของเพื่อนว่ามีความน่าสนใจ และได้เรียนรู้สิ่งใดบ้าง เมื่อเสร็จกิจกรรมตามแผนที่ 4 ผู้สอนให้ข้อเสนอแนะ แล้วร่วมกันสรุปความรู้ความเข้าใจ
--	---

2.2 แบบประเมินความสามารถในการไต่वाที่ ปรับปรุงจากแบบประเมิน
ความสามารถในการไต่वाที่ของ กุณชสิทธิ์ ไวยะวณิช (2550) ใช้การสังเกตพฤติกรรม
ในการพูด มีรายการประเมินแบบ Rubric พิจารณาใน 6 รายการ ประกอบด้วย รายการที่ 1
สาระ 4 คะแนน, รายการที่ 2 เหตุผล 4 คะแนน, รายการที่ 3 หักล้าง 4 คะแนน, รายการที่ 4

วาทะ 4 คะแนน, รายการที่ 5 อ้างอิง 2 คะแนน และรายการที่ 6 มารยาท 2 คะแนน รวมเป็น 20 คะแนน

รายการที่มีคะแนน 4 คะแนน มีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้ 4 คะแนน หมายถึง ดีมาก, 3 คะแนน หมายถึง ดี, 2 คะแนน หมายถึง พอใช้ และ 1 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง รายการที่มี 2 คะแนน มีเกณฑ์ดังนี้ 2 คะแนน หมายถึง ดี, 1 คะแนน หมายถึง พอใช้ และ 0 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

ให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คนประเมินแบบประเมินความสามารถในการโต้วาทิได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 หลังจากนั้นนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 1 ห้องเรียน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) โดยใช้สูตรของครอนบัค (Cronbach, 1984) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความสามารถในการโต้วาทิทั้งฉบับเท่ากับ 0.83

2.3 แบบสอบถามความคิดเห็นในการเรียน แบ่งเป็น 2 ประเด็น คือ การจัดการเรียนรู้ และประโยชน์ที่ได้รับ จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคอร์ท (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538) มีค่าดัชนีความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านเท่ากับ 1.00

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 จัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 4 แผน แผนละ 4 ชั่วโมง รวมเป็น 16 ชั่วโมง

3.2 หลังจากการเรียนรู้หลักการในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 และการเตรียมการโต้วาทิในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 แล้วผู้วิจัยประเมินความสามารถในการโต้วาทิของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในระหว่างการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 และ 4 ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมการโต้วาทิออนไลน์โดยนักศึกษา

3.3 เมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนการสอนทั้งหมดให้นักศึกษากลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามความคิดเห็นในการเรียนโต้วาทิแบบออนไลน์ร่วมกับการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้คอมพิวเตอร์วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม Excel เพื่อหาค่าสถิติดังนี้

4.1 วิเคราะห์ความสามารถในการไต่वाที่ ด้วยการหาร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ได้แปลงคะแนนความสามารถเป็นร้อยละและแปลความดังนี้

ร้อยละ 80-100 อยู่ในระดับดีมาก

ร้อยละ 70-79 อยู่ในระดับดี

ร้อยละ 60-69 อยู่ในระดับพอใช้

ต่ำกว่า 60 อยู่ในระดับปรับปรุง

4.2 วิเคราะห์ความคิดเห็นในการเรียนออนไลน์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาความสามารถในการไต่वाที่ด้วยการเรียนออนไลน์ ร่วมกับการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี สามารถนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ศึกษาความสามารถในการไต่वाที่ของนักศึกษา

ผู้วิจัยนำคะแนนจากแบบประเมินความสามารถในการไต่वाที่มาวิเคราะห์สามารถ แสดงผลเป็นตารางดังนี้

ตารางที่ 2 ความสามารถในการไต่वाที่ของนักศึกษา

รายการ	สาระ (4)	เหตุผล (4)	ทักษะ (4)	วาทะ (4)	อ้างอิง (2)	มารยาท (2)	รวม (20)
เฉลี่ย	3.22	3.24	3.08	2.93	1.66	2.00	16.13
S.D.	0.52	0.53	0.60	0.64	0.40	0.00	2.15
ร้อยละ	80.5	81	77	73.25	83	100	80.65
แปลผล	ดีมาก	ดีมาก	ดี	ดี	ดีมาก	ดีมาก	ดีมาก

จากตารางที่ 2 เห็นได้ว่าความสามารถในการโต้วาทีของนักศึกษาที่เรียนออนไลน์ ร่วมกับการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.13 คิดเป็นร้อยละ 80.65 อยู่ในระดับดีมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 70 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สามารถเรียงคะแนนจากสูงที่สุดไปน้อยที่สุดได้ดังนี้ ด้านที่ 1 มารยาท ร้อยละ 100 ด้านที่ 2 อ้างอิง ร้อยละ 83 ด้านที่ 3 เหตุผล ร้อยละ 81 ด้านที่ 4 สาระ ร้อยละ 80.5 ด้านที่ 5 หักล้าง ร้อยละ 77 และด้านที่ 6 วาทะ ร้อยละ 73.25

2. ศึกษาความคิดเห็นในการเรียนของนักศึกษา

ผู้วิจัยศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเรียนโต้วาทีแบบออนไลน์ ร่วมกับการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้วยแบบสอบถามความคิดเห็น สามารถแสดงผลเป็นตารางดังนี้

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นในการเรียนของนักศึกษา

ลำดับ	รายการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
การจัดการเรียนรู้		4.10	1.27	ดี
1	นักศึกษามีความพร้อมในการเรียนออนไลน์	4.09	1.27	ดี
2	ประธานการโต้วาทีสามารถดำเนินรายการให้เป็นตามลำดับขั้นได้	4.40	1.28	ดี
3	ผู้โต้วาทีสามารถแสดงความคิดเห็นในญัตติได้โดยสะดวก	4.33	1.06	ดี
4	ผู้โต้วาทีสามารถใช้สื่อแสดงข้อมูลข้อเท็จจริงเพื่อการอ้างอิงประกอบการโต้วาทีได้	3.97	1.73	ดี
5	ผู้โต้วาทีสามารถแสดงบุคลิกภาพภายนอกประกอบการโต้วาทีออนไลน์ได้	3.54	1.14	ดี
6	ผู้โต้วาทีสามารถทำงานร่วมกันเป็นทีม	3.87	1.26	ดี
7	นักศึกษาสามารถฟังการโต้วาทีออนไลน์ได้อย่างชัดเจน	4.09	1.27	ดี
8	ผู้ฟังมีโอกาสนในการแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกซึ่งช่วยสร้างบรรยากาศร่วมในการโต้วาทีได้	4.02	1.25	ดี
9	ปัญหาเรื่องสถานที่ไม่เป็นอุปสรรคสำหรับการโต้วาที	4.49	1.23	ดี
10	การโต้วาทีสามารถจัดในรูปแบบออนไลน์ได้	4.18	1.23	ดี

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นในการเรียนของนักศึกษา (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
ประโยชน์ที่ได้รับ		4.17	1.24	ดี
11	นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในหลักการได้วาทิ	4.36	1.34	ดี
12	การได้วาทิออนไลน์ช่วยพัฒนาทักษะการพูดได้ดี	4.05	1.20	ดี
13	การฟังการได้วาทิทำให้นักศึกษามีมุมมองที่กว้างไกล และช่วยในการตัดสินใจได้ดียิ่งขึ้น	4.22	1.26	ดี
14	นักศึกษาได้รับประสบการณ์ในการฟังได้วาทิ	4.24	1.24	ดี
15	การเรียนรู้ได้วาทิออนไลน์ถือเป็นกิจกรรมที่เหมาะสม ในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรค	4.64	1.45	ดีมาก
16	การเรียนรู้ออนไลน์เป็นวิธีการที่สะดวก	4.44	1.37	ดี
17	การเรียนรู้ออนไลน์ช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย	4.16	1.20	ดี
18	การเรียนรู้ออนไลน์ช่วยให้นักศึกษาติดตามการเรียนรู้ ได้ง่ายขึ้น	4.15	1.23	ดี
19	การเรียนรู้ออนไลน์ช่วยให้นักศึกษาปรึกษาอาจารย์ผู้สอน ได้สะดวกยิ่งขึ้น	3.55	0.99	ดี
20	นักศึกษาสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการจัดการได้วาทิ ในสถานที่จริงได้	3.93	1.10	ดี
คะแนนเฉลี่ยรวม		4.14	1.26	ดี

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการเรียนได้วาทิแบบออนไลน์ร่วมกับการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.14 อยู่ในระดับดี เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. ความสามารถในการได้วาทิของนักศึกษา

นักศึกษามีความสามารถในการได้วาทิคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.13 คิดเป็นร้อยละ 80.65 ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 70 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สะท้อนว่าการเรียนรู้

ฝึกฝนและการแสดงความสามารถในการโต้ว่าที่สามารถกระทำการออนไลน์ได้ดี ดังปรากฏการแข่งขันโต้ว่าที่ออนไลน์ในเวทีต่างๆ อาทิ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2563) จัดการแข่งขันโต้ว่าทะเลาะวิวาททางสังคม ตามสถิติเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมระหว่างเดือนมิถุนายน - สิงหาคม 2563 ถ่ายทอดผ่านเพจ “ชมรมวาทศิลป์และมนุษยสัมพันธ์ จุฬาฯ” อีกทั้งคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2563) จัดการแข่งขันโต้ว่าที่ออนไลน์ในวันศุกร์ที่ 17 เมษายน 2563 เวลา 19.00 - 20.00 น. ในสถิติ “สอบในห้อง หรือทำ take home” รอบชิงชนะเลิศถ่ายทอดผ่านเพจ “LAWTU Student Committee – Rangsit Campus” เพราะสถานการณ์แพร่ระบาดของโควิด-19 ที่เกิดขึ้นทำให้ผู้คนต้องเปลี่ยนแปลงรูปแบบการใช้ชีวิต การจัดกิจกรรมแบบชุมนุมชนต้องงดเว้นหรือกระทำได้ด้วยความระมัดระวัง ดังนั้นการโต้ว่าที่ทั้งสองรายการจึงเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดและมีลักษณะร่วมกันคือใช้การประชุมออนไลน์ ผู้พูดรวมถึงผู้ฟังอยู่ในสถานที่ต่างๆ กันไม่เกิดการรวมตัว แต่ใช้สัญญาณอินเทอร์เน็ตในการสื่อสาร โดยการโต้ว่าที่ผู้พูดจะผลัดกันพูดตามลำดับของการโต้ว่าที่จบกระบวนการ จึงเป็นข้อยืนยันว่าการเรียนออนไลน์ในเรื่องการโต้ว่าที่เป็นสิ่งที่เป็นไปได้เพราะให้ผลในการสื่อสารที่คล้ายการพบปะกัน

กระนั้นก็สามารถพิจารณาแยกการประเมินความสามารถในการโต้ว่าที่ของนักศึกษาเป็นรายด้านแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มที่มีคะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป อยู่ในระดับดีมาก และ 2) กลุ่มที่มีคะแนนร้อยละ 70 - 79 อยู่ในระดับดี ดังนี้

1.1 ด้านที่มีคะแนนมากกว่าร้อยละ 80 ขึ้นไป อยู่ในระดับดีมาก เรียงจากมากไปน้อยประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) มารยาท 2) อ้างอิง 3) เหตุผล และ 4) สาระ ในขณะที่นักศึกษามีความสามารถรักษามารยาทในการโต้ว่าที่ได้เป็นอย่างดี ไม่มีการใช้ถ้อยคำหยาบคายและท่าทางอันไม่เหมาะสมกับฝ่ายตรงข้าม มีการศึกษาหาข้อมูลเพื่อใช้ในการโต้ว่าที่ค่อนข้างครอบคลุมเป็นเหตุเป็นผลและไม่ลืมการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในหลักการโต้ว่าที่และการเตรียมการโต้ว่าที่ดี ทั้งในส่วนของการหาข้อมูลและการใช้สื่อประกอบการพูด

เช่นที่ กุณฑลีย์ ไวยะวณิช (2550) กล่าวถึงการเตรียมการพูดไว้ว่า การพูดจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับการเตรียมเนื้อหาการพูด ซึ่งโดยปกติแล้วผู้เรียนทุกคนมีความใฝ่รู้เป็นธรรมชาติ หากได้รับการส่งเสริมให้รับผิดชอบการเรียนรู้ของตน และได้รับการฝึกฝนทักษะ ที่จำเป็น ต่อการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนจะสามารถเรียนรู้

ในสิ่งที่ตนสนใจได้ตลอดชีวิต (ทศนา แคมมณี, 2548) ดังนั้นเมื่อนักศึกษากำหนดญัตติที่ตนสนใจ มีการศึกษาหาข้อมูลและเตรียมการในการโต้ว่าที่ที่ดี ร่วมกับการให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการตั้งประเด็นและการศึกษาค้นคว้าจากอาจารย์ตามกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง นักศึกษาจึงพูดมีเนื้อหาสาระและเหตุผลที่น่าฟัง ไม่หลงประเด็น มีความมั่นใจ พูดด้วยเสียงดังฟังชัด รวมถึงใช้สื่อที่ตนเลือกประกอบในการพูด เช่น การนำเสนอกราฟสถิติ แผนภูมิ และรูปภาพ โดยใช้วิธีแชร์หน้าจอซึ่งช่วยให้ผู้ฟังเข้าใจสิ่งที่พูดได้ง่ายและเห็นภาพที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

1.2 ด้านที่มีคะแนนร้อยละ 70 - 79 อยู่ในระดับดี ประกอบด้วย การหักล้าง และการใช้วาทะ อภิปรายได้ดังนี้

1.2.1 การหักล้าง หมายถึง การพูดโต้ตอบฝ่ายตรงข้ามด้วยการยกข้อมูลข้อเท็จจริง อันเป็นเหตุผลที่น่าเชื่อถือเพื่อให้ผู้ฟังพิจารณาแล้วเห็นด้วยกับฝ่ายตน ในการพูดหักล้างผู้พูดต้องเป็นผู้ฟังที่ดีเพราะต้องจับประเด็นและโต้ตอบกลับด้วยไหวพริบ การเตรียมข้อมูลล่วงหน้าเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้สามารถโต้กลับได้ แต่สิ่งสำคัญคือความสามารถในการฟัง และการควบคุมอารมณ์ที่ลดลงเพราะการสื่อสารแบบไม่เผชิญหน้า (Interposed communication)

จากการวิจัยพบว่าการหักล้างฝ่ายตรงข้าม เป็นรายการที่นักศึกษาทำได้ไม่ครบถ้วน พบการหักล้างเหตุผลของฝ่ายตรงข้าม และทำได้ดีในนักศึกษาบางคน สาเหตุที่นักศึกษาหักล้างฝ่ายตรงข้ามไม่ครบถ้วนมีสาเหตุดังนี้ 1) เป็นการสื่อสารแบบไม่เผชิญหน้า ใช้สื่อกลางในการถ่ายทอดเช่น โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต หรือคอมพิวเตอร์ ทำให้ต้องใช้สมาธิสูงในการรับสาร ผู้ฟังอาจหลุดความสนใจได้ง่ายหากมีสิ่งกระตุ้นความสนใจอื่นรอบตัว รวมถึงเครื่องมือและสัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่พร้อม เป็นผลให้เสียงไม่ชัด สะดุด หรือหว่งข้า สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นอุปสรรคต่อการรับสารได้ทั้งสิ้นในประเด็นนี้ วิรัช ลภีรัตนกุล (2543) กล่าวไว้ว่า สภาพแวดล้อมในช่วงเวลาที่ทำกรสื่อสารที่ไม่เอื้ออำนวยจะเป็นอุปสรรคหรือสิ่งรบกวนและสกัดกั้นการติดต่อสื่อสาร ดังนั้นในภาวะที่ผู้ได้ว่าที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน บรรยากาศรอบตัว การได้ยินและเห็นภาพที่ติดขัดนี้ล้วนเป็นปัจจัยที่ไม่ส่งเสริมประสิทธิภาพในการสื่อสาร และ 2) การคิดคนเดียวทำให้ไม่รอบคอบเท่ากับการมีเพื่อนคอยปรึกษาอยู่ข้างๆ สมชาติ กิจยรรยง (2556) กล่าวไว้ว่า การโต้ว่าที่ไม่ใช่การพูดคนเดียวหรือโต้คนเดียว แต่จะต้องช่วยกันเป็นทีม ดังนั้นการประสานงานเพื่อให้เกิดความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันการประสานกันของความคิดของเหตุผลจึงเป็นสิ่งสำคัญ เมื่อการโต้ว่าที่เปลี่ยนรูปแบบมาเป็นออนไลน์

การประสานงานเป็นกลุ่มจึงถูกตัดออกไปและเป็นผลให้ความสามารถในการหักล้างลดลง ดังนั้นผู้ได้วาที่จึงต้องสื่อสารให้ชัดด้วยการใช้คำง่าย สั้น และย้ำความ เป็นต้น

1.2.2 วาหะ คือการพูดนำเสนออย่างมีศิลปะ นอกจากมีลีลาและน้ำเสียงที่น่าฟังแล้ว ผู้พูดอาจแทรกสำนวน โวหาร คำคม คำขวัญ บทเพลง ลูกเล่น หรือมุขต่างๆ เป็นต้น เพื่อเพิ่มอรรถรสในการฟังให้ชวนติดตาม

จากการวิจัยพบว่านักศึกษา มีการออกเสียงค่อนข้างดี มีน้ำเสียงและลีลาที่น่าฟัง แต่การแทรกลูกเล่น แทรกมุขในการพูดนั้นยังพบได้น้อย เพราะนักศึกษาค่อนข้างตื่นเต้นกับการพูด จึงมุ่งการนำเสนอเฉพาะเนื้อหาสาระมิได้แทรกวาทศิลป์อันเป็นสำนวน โวหาร คำคม คำขวัญ หรือมุขต่างๆ เท่าที่ควร นางลักษณ์ สุทธิวิวัฒน์พันธ์ (2551) กล่าวถึงศิลปะในการพูดไว้ว่า การพูดได้กับการพูดเป็น หรือการพูดได้กับการพูดดีเป็นสิ่งที่แตกต่างกัน ทั้งในแง่วิธีการพูดและผลที่จะได้รับจากการพูด จากข้อความนี้แสดงให้เห็นว่าผู้พูดแบ่งออกได้เป็นกลุ่มพูดได้ กับพูดเป็น การพูดได้เป็นสิ่งที่ใครก็ทำได้ แต่การพูดเป็น พูดดี หรือพูดอย่างมีศิลปะที่จะให้ประโยชน์ในการสื่อสารได้มากกว่านั้น ผู้พูดต้องอาศัยระยะเวลาในการฝึกฝนพอสมควรไม่ใช่สิ่งที่จะเกิดขึ้นโดยง่าย ดังนั้นจึงเป็นเรื่องจำเป็นที่นักศึกษาจะต้องฝึกฝนเพิ่มเติม

อย่างไรก็ตามจากผลการวิจัยที่นักศึกษามีความสามารถในการได้วาที่ คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.13 คิดเป็นร้อยละ 80.65 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด สะท้อนให้เห็นประสิทธิภาพในการเรียนออนไลน์สอดคล้องกับ ศัทธิตยา วิเลปะนะ และจินตวีร์ คล้ายสังข์ (2562) ที่ศึกษาผลการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภาษาออนไลน์โดยใช้ภาระงานเป็นฐานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารด้วยวาจาสำหรับผู้เรียนที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง ผลการวิจัยพบว่าผู้เรียนที่เป็นกลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะการสื่อสารด้วยวาจาสูงขึ้นจากการวัดซ้ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวมถึงงานวิจัยของ นิภาวรรณ นวรัตน์ และณัฐธนา ลิขรัตน์รักษ์ (2563) ได้พัฒนารูปแบบการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบเน้นภาระงานร่วมกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี พบว่าหลังการทดลองนักศึกษามีพัฒนาการเท่ากับร้อยละ 74.21 มีเกณฑ์ระดับพัฒนาการอยู่ในพัฒนาการระดับสูง

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า การเรียนออนไลน์ที่มีการออกแบบที่เหมาะสมจะสามารถจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดให้มีประสิทธิภาพได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาและปัจจัยสำคัญอันประกอบด้วยปัจจัยที่ 1 ผู้สอน

นอกจากมีความรู้ความเข้าใจ สามารถถ่ายทอดและเป็นตัวอย่างแล้ว ยังต้องมีทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพราะต้องใช้ในการประชุมออนไลน์ กระดานสนทนา และจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น ปัจจัยที่ 2 ผู้เรียน นอกจากมีอุปกรณ์ในการสื่อสารแล้วยังต้องมีความสนใจในการเรียนออนไลน์ และมีความกระตือรือร้น ความรับผิดชอบต่อการเรียนออนไลน์ (พชร ลิ้มรัตนมงคล, 2555) หากมีปัจจัยข้างต้นพร้อมก็จะช่วยให้การเรียนออนไลน์มีประสิทธิภาพที่ดีได้

2. ความคิดเห็นของนักศึกษา

นักศึกษามีความคิดเห็นในการเรียนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 อยู่ในระดับดี นักศึกษามองว่า การเรียนได้วาทีออนไลน์ถือเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรค เพราะช่วยอำนวยความสะดวกในการเรียน สามารถลดข้อจำกัดในเรื่องสถานที่และเวลา มีความสอดคล้องกับ พงษ์ศักดิ์ บุญภักดี (2563) ได้ประเมินการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์บนฐานวิถีชีวิตใหม่สำหรับนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ด้วยโปรแกรม Google Classroom ค่าเฉลี่ย 4.73 อยู่ในระดับมากที่สุด อีกทั้ง เสถียร พูลผล และ ปฏิพล อรรถนพ บริบูรณ์ (2563) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยามที่มีต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงโควิด 19 พบว่า นักศึกษาค่อนข้างเห็นด้วยว่าการเรียนออนไลน์ทำให้รู้สึกสะดวก (มัธยฐานเท่ากับ 4) จึงสะท้อนให้เห็นว่าในสถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด-19 นักศึกษามีเจตคติต่อการเรียนออนไลน์ที่ดีด้วยมองว่ามีความจำเป็นและเป็นสื่อช่วยส่งเสริมการเรียนที่มีความเหมาะสมต่อสถานการณ์ และอำนวยความสะดวกได้มาก ดังนั้นเมื่อเห็นความจำเป็นจึงส่งผลดีให้นักศึกษามีความตั้งใจในการเรียนรู้แม้จะเปลี่ยนแปลงรูปแบบก็ตาม

ส่วนรายการประเมินความคิดเห็นของนักศึกษาที่ได้คะแนนน้อยที่สุดคือ ผู้ได้วาทีที่สามารถแสดงบุคลิกภาพภายนอกประกอบการได้วาทีออนไลน์ได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 บุคลิกภาพภายนอกนี้หมายถึง การแสดงออกภายนอกเช่น การใช้สายตา สีหน้า ท่าทาง และการแต่งกายของผู้ได้วาที ในประเด็นการแสดงออกซึ่งบุคลิกภาพภายนอกนี้ นักศึกษามองว่า การได้วาทีออนไลน์ค่อนข้างมีข้อจำกัดในการแสดงบุคลิกภาพภายนอกคือท่าทาง เพื่อเสริมสิ่งที่พูดให้น่าสนใจและความน่าสนใจได้เท่ากับการได้วาทีในสถานที่จริง ทั้งนี้สาเหตุมาจากการใช้เครื่องมือในการถ่ายทอดภาพและเสียงมีประสิทธิภาพจำกัดเห็นเฉพาะใบหน้า จึงทำให้ไม่สามารถใช้มือและท่าทางประกอบการพูดได้ดีเท่าที่ควร หากเคลื่อนไหว

ออกจากกล้องก็จะทำให้ได้ยินเสียงพูดไม่ชัด ดังนั้นการสื่อสารด้วยท่าทางนอกจากจะต้องมีเครื่องมือในการถ่ายทอดที่มีประสิทธิภาพชัดทั้งภาพและเสียงแล้ว ผู้พูดในลักษณะของการสื่อสารแบบใช้ห้องประชุมออนไลน์เช่นนี้ก็พึงระลึกว่าการแสดงออกจะอยู่ในพื้นที่จำกัดคือระดับอกขึ้นมาถึงใบหน้าเท่านั้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยนี้เห็นได้ว่าหากจัดการเรียนรู้ได้วาทิด้วยการเรียนออนไลน์ ผู้สอนควรให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน เพราะการที่ต้องอยู่ห่างเช่นในสถานการณ์โควิด-19 ทำให้ผู้เรียนต้องพยายามศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมากขึ้น ผู้สอนจึงควรชัดเจนในการให้ความรู้ความเข้าใจ การมอบหมายงาน และแนวทางในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองให้กับผู้เรียน อีกทั้งควรติดตามผลในการศึกษาค้นคว้านั้นเพื่อให้คำแนะนำและกระตุ้นให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องและมากเพียงพอสำหรับการได้วาทิ อันจะทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการพูดมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กฤษณีย์ ไทพะยวณิช. (2550). **หลักการพูด**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2563). **โต้วาทิออนไลน์**. สืบค้นเมื่อ 9 มีนาคม 2564, จาก https://www.law.tu.ac.th/online_debate/.
- คัทลียา วิเลปะนะ และจินตวิรี คล้ายสังข์. (2562). ศึกษาผลการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภาษาออนไลน์โดยใช้ภาระงานเป็นฐานเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารด้วยวาจาสำหรับผู้เรียนที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง. **วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**, 20(2), 14-26.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2563). **เชิญชมการแข่งขันโต้วาทิออนไลน์ ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม**. สืบค้นเมื่อ 9 มีนาคม 2564, จาก <https://www.chula.ac.th/news/32207/>.
- ถนอมพร เลหาจรัสแสง. (2544). การสอนบนเว็บ (Web Based Instruction) นวัตกรรมเพื่อคุณภาพการเรียนการสอน. **วารสารศึกษาศาสตร์สาร**, 28(1), 87-94.

- ทิตินา แคมมณี. (2548). **ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงลักษณ์ สุทธิวัฒนพันธ์. (2551). **พูดอย่างไร ชนะใจคนฟัง**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ฐานบัณฑิต.
- นิภาวรรณ นวรัตน์ และณัฏฐนา ลิ้มรัตนรักษ์. (2563). การพัฒนารูปแบบการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบเน้นภาระงานร่วมกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม**, 14(2), 593-608.
- พงษ์ศักดิ์ บุญภักดี. (2563). ประเมินการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์บนฐานวิถีชีวิตใหม่สำหรับนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย. สืบค้นเมื่อ 4 ธันวาคม 2563, จาก https://so01.tci-thaijo.org/index.php/TVETJournal_IVEN3/issue/view/16740/4031.
- พชร ลิ้มรัตนมงคล. (2555). **ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการเรียนออนไลน์ของผู้เรียนโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยรังสิต.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2538). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2553). **วิธีวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 5. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิรัช ลภีรัตนกุล. (2543). **วาทนิเทศและวาทศิลป์**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสถียร พูลผล และปฏิพล อรรถพร บริบูรณ์. (2563). การสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาเภสัชศาสตร์ที่มีต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในช่วงโควิด 19 เพื่อออกแบบแนวทางการจัดการเรียนรู้รูปแบบใหม่ของคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม. สืบค้นเมื่อ 4 ธันวาคม 2563, จาก <https://e-research.siam.edu/wp-content/uploads/2020/08/Sathian-proceeding-ThaiPOD2563.pdf>.

สมชาติ กิจยรรยง. (2556). **สร้างความสำเร็จจากพลังคำพูด (ฉบับสมบูรณ์)**. กรุงเทพฯ: สมาร์ท โลฟ.

Cronbach, L. J. (1984). A research worker's treasure chest. **Multivariate behavioral research**, 19(2-3), 223-240.

Shaw, J. A. (2012). **Using Small Group Debates to Actively Engage Students in an Introductory Microbiology Course**. สืบค้นเมื่อ 18 ธันวาคม 2563, จาก <https://www.asmscience.org/content/journal/jmbe/10.1128/jmbe.v13i2.420>.